

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA

Član 1.

U Zakonu o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS“, broj 36/11, 139/14) posle člana 5. dodaju se naziv iznad člana i novi član 5a koji glase:

„Posebna zaštita korisnika

Član 5a

U cilju zaštite korisnika, davaoci finansijskih usluga i Narodna banka Srbije u obavezi su prilikom izrade predloga opštih pravila i propisa kao i njihovih izmena i dopuna, a koje donose u smislu odredbi zakona kojim se utiče na prava i obaveze korisnika finansijskih usluga, da ih dostave na mišljenje registrovanim udruženjima građana čiji je cilj zaštita prava korisnika finansijskih usluga, kao i da izneto mišljenje uzmu u obzir.“

Član 2.

U članu 9. u stavu 2. posle reči: „je dužan da obezbedi primenu“ dodaju se reči: „osnovnih načela zaštite korisnika utvrđenih u članu 5. ovog zakona,“.

Posle stava 3. dodaju se novi st. 4 - 6. koji glase:

„Odredbe opštih uslova poslovanja davalaca finansijskih usluga kojima se korisnici finansijskih usluga stavljaju u neravnopravan i nepovoljniji položaj u odnosu na odredbe ugovora, ili kojima se za korisnike finansijskih usluga stvaraju dodatne finansijske obaveze, ništave su.

Opštim uslovima poslovanja uređuju se uslovi za zaključenje i sprovođenje ugovora, a međusobna prava i obaveze davaoca i korisnika finansijskih usluga regulišu se isključivo ugovorom između davaoca i korisnika finansijskih usluga.

Davalac finansijskih usluga dužan je da uz primerak zaključenog ugovora korisniku finansijskih usluga preda primerak opštih uslova poslovanja, čiji tekst je ispisan fontom iste vrste i veličine kao i tekst ugovora.“

Član 3.

U članu 18. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Zaduženost korisnika na mesečnom nivou ne može biti veća od 40% ukupnih mesečnih primanja korisnika usluga a izuzetno, uz njegovu izričitu saglasnost datu u pisanoj formi, ukupna mesečna zaduženost može iznositi najviše 50%, a ukoliko bi zaduženost korisnika prešla 40%, a uz posebnu saglasnost korisnika 50%, davalac finansijskih usluga je dužan da ponudi korisniku izmenu ugovora sa produženjem roka otplate kako bi zaduženost korisnika bila manja od 40% odnosno 50%.“

Dosadašnji stav 2. menja se i glasi:

„Ako se ugovorne strane saglase da se kreditno zaduženje korisnika poveća - banka odnosno davalac lizinga dužni su da ponovo procene kreditnu sposobnost tog korisnika, s tim da zaduženost korisnika ne može biti veća od 50% ukupnih mesečnih primanja.“

Dosadašnji st. 2-5. postaju st. 3-6.

Član 4.

U članu 28. dodaje se novi stav 1. koji glasi:

„Ukoliko se za vreme trajanja ugovora zaduženost korisnika poveća iznad iznosa utvrđenih članom 18. ovog zakona, banka odnosno davalac lizinga dužni su da korisniku ponude izmenu obaveznih elemenata ugovora kako zaduženost korisnika ne bi prelazila iznose utvrđene članom 18. ovog zakona.“

U stavu 2. broj: „1.“ zamenjuje se brojem: „2.“

U stavu 3. broj: „2.“ zamenjuje se brojem: „3.“

U stavu 4. broj: „3.“ zamenjuje se brojem: „4.“

Dosadašnji st. 1-4. postaju st. 2-5.

Član 5.

Posle člana 54. dodaje se novi član 54a koji glasi:

„Član 54a

Davaoci finansijskih usluga dužni su da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona ponude korisnicima izmenu ugovora indeksiranih u stranoj valuti, a koji su zaključeni do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Davalac finansijske usluge dužan je da u okviru ponude iz stava 1. ovog člana korisniku da mogućnost da u smislu izmene ugovorenih uslova izabere promenu valute indeksacije ili da se u obračunu i otplati obaveza korisnika po tom ugovoru primenjuje zvanični srednji kurs ugovorene valute indeksacije koji je važio na dan 26. jula 2014. godine.

Izmene ugovora iz st. 1. i 2. ovog člana proizvode dejstvo od 26. jula 2014. godine do dana isteka ugovora.

Davalac finansijskih usluga dužan je da uz ponudu za izmenu ugovora iz st. 1. i 2. ovog člana korisniku dostavi obračun i predlog izmenjenog plana otplate.“

Član 6.

Davaoci finansijskih usluga dužni su da svoje opšte akte usklade sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 7.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga sadržan je u članu 97. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje ostvarivanje i zaštitu sloboda i prava građana, monetarni, bankarski, devizni i carinski sistem, svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu sa Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Imajući u vidu činjenicu da najveći broj ugovora zaključenih između davalaca i korisnika finansijskih usluga sadrži valutnu klazulu, a da je usled donošenja Zakona o privremenom uređivanju osnovica za obračun i isplatu plata, odnosno zarada i drugih stalnih primanja kod korisnika javnih sredstava („Sl. glasnik RS“ br. 116/14) i Zakona o privremenom uređivanju načina isplata penzija („Sl. glasnik RS“ br. 116/14), došlo do dramatičnog smanjenja platežne sposobnosti građana, što je dovelo do nominalnog i realnog povećanja njihove zaduženosti, odnosno do otežanog ili skoro nemogućeg ispunjavanja kreditnih i drugih obaveza prema bankama, što je još dodatno otežano nedavnim fluktuacijama deviznog kursa, posebno kursa švajcarskog franka, neophodno je obezbediti pravni okvir za rešavanje dramatično teškog položaja velikog broja korisnika finansijskih usluga.

Sem toga, predloženim rešenjima obezbeđuje se i stabilnost poslovanja banaka odnosno sprečava se urušavanje bankarskog sektora u Republici Srbiji, budući da predložene izmene omogućavaju da se bankama anuiteti obaveza redovno izmiruju.

Predložene izmene zakona afirmišu ustavno određenje (Član 1. Ustava) Republike Srbije kao države socijalne pravde.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona dodaje se novi član 5a koji propisuje obavezu davalaca finansijskih usluga i Narodne banke Srbije da u formulisanju opštih pravila i akata uzmu u obzir stavove i mišljenje registrovanih udruženja građana, čiji je cilj zaštita prava korisnika finansijskih usluga, čime se obezbeđuje dodatni mehanizam zaštite ekonomski slabije strane u ugovornom odnosu.

Članom 2. kojim se menja i dopunjuje član 9. preciznije se određuje sadržina opštih uslova poslovanja na dva načina: propisuje se obaveza davaoca finansijskih usluga da obezbede primenu opštih načela zaštite korisnika a kroz opšte uslove poslovanja, i utvrđuje se ništavost odredbi koje bi korisnike finansijskih usluga dovele u lošiji ili neravnopravan položaj. Dalje, propisuje se da se opštim uslovima poslovanja uređuju samo uslovi za zaključenje i sprovođenje ugovora, a da se međusobna prava i obaveze uređuju isključivo ugovorom te se na ovaj način sprečava da se opštim uslovima poslovanja korisnici dovedu u nepovoljniji položaj u odnosu na onaj koji su ugovorili.

Osim toga, davalac finansijskih usluga dužan je da uz primerak zaključenog ugovora korisniku finansijskih usluga dostavi primerak opštih uslova poslovanja, čiji tekst je ispisan fontom iste vrste i veličine kao i tekst ugovora.

Članom 3. Predloga zakona kojim se menja i dopunjuje član 18. na taj način što se se zakonom utvrđuje dozvoljen limit zaduženosti korisnika finansijskih usluga, a da bi se izbegle situacije prekomerne zaduženosti korisnika finansijskih usluga koji neretko zaključuju ugovore u stanju ekonomske i finansijske nužde. Takođe se utvrđuje i obaveza davaoca finansijske usluge da ponudi izmenu ugovora korisniku u slučaju prekoračenja dozvoljenog limita zaduženosti.

Članom 4. dopunjuje se član 28. koji se odnosi na izmenu obaveznih elemenata ugovora tako što se predviđa obaveza davaoca finansijskih usluga da kada se zaduženost korisnika poveća iznad limita utvrđenih u članu 3. ponudi takvom korisniku izmenu obaveznih elemenata ugovora kako zaduženost korisnika ne bi prelazila iznose utvrđene u prethodnom članu.

Članom 5. uvodi se novi član 54a kojim se uvodi obaveza davaoca finansijskih usluga da ponude korisnicima izmenu ugovora indeksiranih u stranoj valuti, a koji su zaključeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, s tim da se korisniku ostavlja mogućnost da izabere promenu valute indeksacije ili da se u obračunu i otplati obaveza korisnika po tom ugovoru primenjuje zvanični srednji kurs ugovorene valute indeksacije koji je važio na dan 26. jul 2014. godine, kao dan stupanja na snagu izmena i dopuna Zakona o radu, kojim je zaposlenima između ostalog ukinut minuli rad, što je dovelo do smanjenja zarada.

Istim članom propisuje se i da izmene ugovora proizvode dejstvo od dana 26. jula 2014. godine do dana isteka ugovora.

Osim toga propisana je i obaveza davaoca finansijskih usluga da uz ponudu za izmenu ugovora korisniku dostavi obračun i predlog izmenjenog plana otplate.

Članom 6. Predloga zakona propisuje se obaveza davaoca finansijskih usluga da svoje opšte akte usklade sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 7. Predloga zakona propisan je rok za stupanje na snagu zakona.

IV. ANALIZA EFEKATA PROPISA

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga obezbediće se efikasnije ostvarivanje ciljeva Zakona, zaštita velikog broja korisnika finansijskih usluga - građana, preduzetnika i poljoprivrednika. Posebna zaštita obezbediće se za one građane koji su zaključivali ugovore o kreditu, ugovore o lizingu i sl, a na koje se odnose odredbe Zakona o privremenom uređivanju osnovica za obračun i isplatu plata, odnosno zarada i drugih stalnih primanja kod korisnika javnih sredstava i Zakona o privremenom uređivanju načina isplata penzija, omogućiće se da korisnici finansijskih usluga nastave sa ispunjenjem obaveza po zaključenim ugovorima a time i stabilnost poslovanja banaka i dugih finansijskih organizacija.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS“, broj 20/2012-prečišćen tekst), jer bi nedonošenje po hitnom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice po rad organa i organizacija, a zakonom se uređuju pitanja i odnosi nastali usled okolnosti koje nisu mogle da se predvide.

VII. PREGLED ODREDBA VAŽEĆEG PROPISA KOJE SE MENJAJU

POSEBNA ZAŠTITA KORISNIKA

ČLAN 5A

U CILJU ZAŠTITE KORISNIKA DAVAOCI FINANSIJSKIH USLUGA I NARODNA BANKA SRBIJE U OBAVEZI SU PRILIKOM IZRADE PREDLOGA OPŠTIH PRAVILA I PROPISA, KAO I NJIHOVIH IZMENA I DOPUNA, A KOJE DONOSE U SMISLU ODREDBI OVOG ZAKONA, DA IH DOSTAVE NA MIŠLJENJE REGISTROVANIM UDRUŽENJIMA GRAĐANA ČIJI JE CILJ ZAŠTITA PRAVA KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA, KAO I DA IZNETO MIŠLJENJE UZMU U OBZIR.

Opšti uslovi poslovanja

Član 9.

Opštim uslovima poslovanja davalaca finansijskih usluga, u smislu ovog zakona, smatraju se uslovi poslovanja koji se primenjuju na korisnike, uslovi za uspostavljanje odnosa između korisnika i davaoca finansijske usluge i postupak komunikacije između njih, kao i uslovi za obavljanje poslovanja između korisnika i davaoca ove usluge.

Opštim uslovima poslovanja davalac finansijske usluge je dužan da obezbedi primenu OSNOVNIH NAČELA ZAŠTITE KORISNIKA UTVRĐENIH U ČLANU 5. OVOG ZAKONA, dobrih poslovnih običaja, dobru poslovnu praksu i fer odnos prema korisniku, kao i usklađenost ovih uslova s propisima.

Opšti uslovi poslovanja obuhvataju i akte kojima se utvrđuju naknade i drugi troškovi koje davalac finansijskih usluga naplaćuje korisnicima (npr. tarifne naknade).

ODREDBE OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA DAVALACA FINANSIJSKIH USLUGA KOJIMA SE KORISNICI FINANSIJSKIH USLUGA STAVLJAJU U NERAVNOPRAVAN I NEPOVOLJNIJI POLOŽAJ U ODNOSU NA ODREDBE UGOVORA, ILI KOJIMA SE ZA KORISNIKE FINANSIJSKIH USLUGA STVARAJU DODATNE FINANSIJSKE OBAVEZE, NIŠTAVE SU.

OPŠTIM USLOVIMA POSLOVANJA UREĐUJU SE USLOVI ZA ZAKLJUČENJE I SPROVOĐENJE UGOVORA A MEĐUSOBNA PRAVA I OBAVEZE DAVAOCA I KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA REGULIŠU SE ISKLJUČIVO UGOVOROM IZMEĐU DAVAOCA I KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA.

DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA DUŽAN JE DA UZ PRIMERAK ZAKLJUČENOG UGOVORA KORISNIKU FINANSIJSKIH USLUGA PREDA PRIMERAK OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA, ČIJI TEKST JE ISPISAN FONTOM ISTE VRSTE I VELIČINE KAO I TEKST UGOVORA.

3. Obaveza procene kreditne sposobnosti

Član 18.

Pre zaključenja ugovora o kreditu, ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa, ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice ili ugovora o lizingu –

banka, odnosno davalac lizinga dužni su da kreditnu sposobnost korisnika procene na osnovu podataka koje im je on dostavio i uvida u bazu podataka o zaduženosti korisnika na osnovu njegove potpisane saglasnosti.

ZADUŽENOST KORISNIKA NA MESEČNOM NIVOU NE MOŽE BITI VEĆA OD 40% UKUPNIH MESEČNIH PRIMANJA KORISNIKA USLUGA A IZUZETNO, UZ NJEGOVU IZRIČITU SAGLASNOST DATU U PISANOJ FORMI, UKUPNA MESEČNA ZADUŽENOST MOŽE IZNOSITI NAJVIŠE 50%, A UKOLIKO BI ZADUŽENOST KORISNIKA PREŠLA 40% ODNOSNO UZ POSEBNU SAGLASNOST KORISNIKA 50%, DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA JE DUŽAN DA PONUDI KORISNIKU IZMENU UGOVORA SA PRODUŽENJEM ROKA OTPLATE KAKO BI ZADUŽENOST KORISNIKA BILA MANJA OD 40% ODNOSNO 50%.

AKO SE UGOVORNE STRANE SAGLASE DA SE KREDITNO ZADUŽENJE KORISNIKA POVEĆA-BANKA ODNOSNO DAVALAC LIZINGA DUŽNI SU DA PONOVO PROCENE KREDITNU SPOSOBNOST TOG KORISNIKA, S TIM DA ZADUŽENOST KORISNIKA NE MOŽE BITI VEĆA OD 50% UKUPNIH MESEČNIH PRIMANJA.

Ako je zahtev za kredit, dozvoljeno prekoračenje računa, izdavanje kreditne kartice ili lizing odbijen na osnovu uvida u bazu podataka iz stava 1. ovog člana – banka, odnosno davalac lizinga dužni su da korisnika bez naknade odmah pismeno obaveste o podacima iz te baze.

Baza podataka iz stava 1. ovog člana sadrži podatke za čiju je obradu korisnik prethodno dao pismenu saglasnost, i to naročito podatke o njegovoj zaduženosti kod finansijskih institucija i urednosti izmirivanja obaveza po osnovu korišćenja finansijskih usluga.

Banka i davalac lizinga su dužni da, radi obezbeđivanja pouzdanosti baze podataka iz stava 1. ovog člana, redovno dostavljaju i ažuriraju podatke koji se vode u toj bazi, a dogovaraju i za tačnost tih podataka.

1. Izmena obaveznih elemenata ugovora

Član 28.

UKOLIKO SE ZA VREME TRAJANJA UGOVORA ZADUŽENOST KORISNIKA POVEĆA IZNAD IZNOSA UTVRĐENIH ČLANOM 18. OVOG ZAKONA, BANKA ODNOSNO DAVALAC LIZINGA DUŽNI SU DA KORISNIKU PONUDE IZMENU OBAVEZNIH ELEMENATA UGOVORA KAKO ZADUŽENOST KORISNIKA NE BI PRELAZILA IZNOSE UTVRĐENE ČLANOM 18. OVOG ZAKONA.

Ako banka ili davalac lizinga namerava da neki od obaveznih elemenata ugovora izmeni, dužna je da pribavi pismenu saglasnost korisnika pre primene te izmene. U slučaju da korisnik nije saglasan sa ovom izmenom, banka, odnosno davalac lizinga ne može iz tog razloga jednostrano izmeniti uslove iz ugovora, niti ugovor jednostrano raskinuti, odnosno otkazati.

Izuzetno od stava 4. 2. ovog člana, ako se visina fiksne kamatne stope ili fiksnog elementa promenljive kamatne stope, odnosno visina naknade i drugih troškova menjaju u korist korisnika – te izmene se mogu primenjivati odmah i bez njegove prethodne saglasnosti.

U slučaju iz stava 2. 3. ovog člana, banka, odnosno davalac lizinga dužni su da o izmenama iz tog stava bez odlaganja obaveste korisnika u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka i da u tom obaveštenju navedu datum od kada se primenjuju ove izmene.

Ako je u korist korisnika promjenjena visina fiksne kamatne stope ili fiksnog elementa promjenljive kamatne stope, uz obaveštenje iz stava ~~3~~. 4. ovog člana korisniku se dostavlja i izmenjeni plan otplate kredita ili lizinga, odnosno plan isplate depozita.

ČLAN 54A

DAVAOCI FINANSIJSKIH USLUGA DUŽNI SU DA U ROKU OD 60 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA PONUDE KORISNICIMA IZMENU UGOVORA INDEKSIRANIH U STRANOJ VALUTI A KOJI SU ZAKLJUČENI DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

DAVALAC FINANSIJSKE USLUGE DUŽAN JE DA U OKVIRU PONUDE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KORISNIKU DA MOGUĆNOST DA U SMISLU IZMENE UGOVORENIH USLOVA IZABERE PROMENU VALUTE INDEKSACIJE ILI DA SE U OBRAČUNU I OTPLATI OBAVEZA KORISNIKA PO TOM UGOVORU PRIMENJUJE ZVANIČNI SREDNJI KURS UGOVORENE VALUTE INDEKSACIJE KOJI JE VAŽIO NA DAN 26. JULA 2014. GODINE.

IZMENE UGOVORA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA PROIZVODE DEJSTVO OD 26. JULA 2014. GODINE DO DANA ISTEKA UGOVORA.

DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA DUŽAN JE DA UZ PONUDU ZA IZMENU UGOVORA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA KORISNIKU DOSTAVI OBRAČUN I PREDLOG IZMENJENOG PLANA OTPLATE.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa**

Narodni poslanik prof. dr Janko Veselinović

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga.

(Proposal of the Law amending and completing the Law on Financial Services Consumer Protection).

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, **Naslov VI** – Usklađivanje propisa, primena prava i pravila konkurencije, član 78. Zaštita potrošača, odnosno ispunjenje preuzetih obaveza u skladu sa **Naslovom VIII** – Politike saradnje, član 91. Bankarstvo, osiguranje, finansijske usluge i **Poglavljem III, Pružanje usluga**, član 59. stav 3.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Opšti rok za usklađivanje zakonodavstva prema članu 72. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Potpuno usklađeno

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Nema

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

U Nacionalnom programu za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (2014-2018), u delu koji se odnosi na Sposobnost preuzimanja obaveza iz članstva u EU u poglavlju – 3.28 Zdravstvena zaštita i zaštita potrošača – 3.28.1 Zaštita potrošača, u periodu 2015 - 2018. planirano je da se pripreme izmene i dopune Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kojima će se obezbediti usklađivanje ovog zakona sa Direktivom 2008/48/EZ o ugovorima o kreditima za potrošače i drugim relevantnim propisima Evropske unije. U oblasti zaštite potrošača će u ovom periodu biti izvršeno i usklađivanje sa Direktivom 2002/65/EZ kojom se uređuje oglašavanje i prodaja na daljinu finansijskih usluga. Trenutno je ova materija uređena u Zakonu o zaštiti potrošača i delimično je usklađena sa pravnim tekovinama EU.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

Ugovor o funkcionisanju EU, Deo treći, Politika i unutrašnje mere Unije, Naslov IV, Slobodno kretanje ljudi, usluga i kapitala, Poglavlje 4, Kapital i plaćanja, član 63, i Naslov XV – Zaštita potrošača, član 169.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

REGULATION (EC) No 1049/2001 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents

(REGULATIVA (EZ) br. 1049/2001 EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA od 30. maja 2001. o javnom pristupu dokumentima Evropskog parlamenta, Saveta i Komisije)

Usklađivanje je izvršeno u potpunosti.

Directive 2008/48/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on credit agreements for consumers and repealing Council Directive 87/102/EEC

(Direktiva 2008/48/EK Evropskog parlamenta i Saveta od 23. aprila 2008. godine o ugovorima potrošačkih kredita i ukidanju Direktive Saveta 87/102/EES)

Usklađivanje je izvršeno delimično.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava.

Budući da ima sekundarnih izvora prava EU sa kojima se propis usklađuje, uz ovaj predlog zakona se dostavlja Tabela usklađenosti.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Ne.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne.

Potpis rukovodioca organa državnog uprave, odnosno drugog ovlašćenog predlagača propisa, datum i pečat

Beograd, 25. septembar 2015. godine

NARODNI POSLANIK

prof. dr Janko Veselinović

Tabela usklađenosti

<p>1. Naziv propisa Evropske unije :</p> <p>REGULATIVA (EZ) br. 1049/2001 EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA od 30. maja 2001. o javnom pristupu dokumentima Evropskog parlamenta, Saveta i Komisije</p> <p><i>REGULATION (EC) No 1049/2001 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents</i></p> <p>Direktiva 2008/48/EK Evropskog parlamenta i Saveta od 23. aprila 2008. godine o ugovorima potrošačkih kredita i ukidanju Direktive Saveta 87/102/EES</p> <p><i>Directive 2008/48/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on credit agreements for consumers and repealing Council Directive 87/102/EEC</i></p>	<p>2. „CELEX” oznaka EU propisa</p> <p>32001R1049</p> <p>32008L0048</p>
<p>3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa:</p>	<p>4. Datum izrade tabele:</p>
<p>Narodni poslanik prof. dr Janko Veselinović</p>	<p>25. septembar 2015. godine</p>
<p>5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije:</p>	<p>6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA:</p>
<p>Predlog zakona o izmenama i dopunama zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga. (Proposition of the Law amending and completing the Law on Financial Services Consumer Protection).</p>	<p>Nema.</p>
<p>7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
čl. 14. stav 1. i stav 2.	1. Svaka institucija je dužna preduzeti potrebne mere i obavestiti javnost o pravima koje uživa na temelju ove Regulative. 2. Države članice su dužne saradivati sa institucijama u pružanju informacija građanima.	čl. 1.	„Posebna zaštita korisnika Član 5a U cilju zaštite korisnika, davaoci finansijskih usluga i Narodna banka Srbije u obavezi su prilikom izrade predloga opštih pravila i propisa kao i njihovih izmena i dopuna, a koje donose u smislu odredbi zakona kojim se utiče na prava i obaveze korisnika finansijskih usluga, da ih dostave na mišljenje registrovanim udruženjima građana čiji je cilj zaštita prava korisnika finansijskih usluga, kao i da izneto mišljenje uzmu u obzir.“	PU		Predlagač zakona je ovom odredbom predvideo da se javnost informiše o pravima i obavezama od strane nadležnih institucija.
čl. 23.	Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primenjuju na povrede nacionalnih odredaba koje se donose na temelju ove Direktive i preduzimaju sve mere potrebne za osiguranje njihove sprovođenosti. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvrtajuće.	čl. 2. stav 2	„Odredbe opštih uslova poslovanja davalaca finansijskih usluga kojima se korisnici finansijskih usluga stavljaju u neravnopravan i nepovoljniji položaj u odnosu na odredbe ugovora, ili kojima se za korisnike finansijskih usluga stvaraju dodatne finansijske obaveze, ništave su.“	PU		Direktiva je prepustila državama članicama da utvrde sankcije u slučaju povrede odredbi.
Čl. 10		Čl. 2. stav	Opštim uslovima poslovanja uređuju se uslovi za zaključenje i sprovođenje ugovora, a međusobna	PU		Predlagač zakona

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
stav 1.	Ugovori o kreditu se sastavljaju na papiru ili na nekom drugom trajnom mediju. Sve ugovorne stranke dobijaju primerak ugovora o kreditu. Ovaj član ne dovodi u pitanje pravila koja se odnose na valjanost sklapanja ugovora o kreditu koji su u skladu sa pravom Zajednice.	3 i 4	<p>prava i obaveze davaoca i korisnika finansijskih usluga regulišu se isključivo ugovorom između davaoca i korisnika finansijskih usluga.</p> <p>Davalac finansijskih usluga dužan je da uz primerak zaključenog ugovora korisniku finansijskih usluga preda primerak opštih uslova poslovanja, čiji tekst je ispisan fontom iste vrste i veličine kao i tekst ugovora.“</p>			je predvideo uslove sklapanja ugovora kao i davanja svih potrebnih primeraka koji idu uz zaključeni ugovor.
član 8.	<p>Države članice osiguravaju da, pre sklapanja ugovora o kreditu, davalac kredita proceni kreditnu sposobnost potrošača na temelju postojećih informacija koje se, kada je to moguće, dobiju od korisnika i, kada je to potrebno, na temelju uvida u relevantnu bazu podataka. Države članice čije zakonodavstvo zahteva da davaoci kredita procene kreditnu sposobnost potrošača na temelju uvida u relevantnu bazu podataka mogu zadržati taj zahtev.</p> <p>Države članice osiguravaju da, ako se strane dogovore o promeni ukupnog iznosa kredita nakon sklapanja ugovora o kreditu, davalac kredita ažurira finansijske informacije koje mu stoje na raspolaganju a tiču se korisnika i da proceni kreditnu sposobnost korisnika pre bilo kakvog znatnog povećanja ukupnog iznosa kredita.</p>	Čl. 3.	<p>„Zaduženost korisnika na mesečnom nivou ne može biti veća od 40% ukupnih mesečnih primanja korisnika usluga a izuzetno, uz njegovu izričitu saglasnost datu u pisanoj formi, ukupna mesečna zaduženost može iznositi najviše 50%, a ukoliko bi zaduženost korisnika prešla 40%, a uz posebnu saglasnost korisnika 50%, davalac finansijskih usluga je dužan da ponudi korisniku izmenu ugovora sa produženjem roka otplate kako bi zaduženost korisnika bila manja od 40% odnosno 50%.“</p>	PU		Predlagač zakona je vodio računa o bližem određivanju kreditne sposobnosti korisnika kao i dogovoru strana prilikom izmene ugovora o kreditu.
Čl. 4. stav 1.	Svako oglašavanje koje se odnosi na ugovore o kreditu, a koje naznačuje kamatnu stopu ili bilo kakve brojke koje se odnose na troškove kredita za korisnika obuhvata standardne informacije u skladu	Čl. 4. i čl. 5. stav 4.	<p>„Ukoliko se za vreme trajanja ugovora zaduženost korisnika poveća iznad iznosa utvrđenih članom 18. ovog zakona, banka odnosno davalac lizinga dužni su da korisniku ponude izmenu obaveznih elemenata ugovora kako zaduženost korisnika ne bi</p>	PU		Predlagač zakona je predvideo ponudu izmene ugovora u slučaju povećanja

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	sa ovim članom.		<p>prelazila iznose utvrđene članom 18. ovog zakona.“</p> <p>„Davalac finansijskih usluga dužan je da uz ponudu za izmenu ugovora iz st. 1. i 2. ovog člana korisniku dostavi obračun i predlog izmenjenog plana otplate.“</p>			<p>zaduženosti korisnika kao i obaveštavanje korisnika o informacijama o novonastalim situacijama.</p>
Član 28.	<p>Za potrebe ove Direktive, one države članice koje pretvaraju iznose izražene u evrima u svoju nacionalnu valutu inicijalno u pretvaranju koriste kurs koji prevladava na dan donošenja ove Direktive.</p>	<p>Čl. 5. stavovi 1-3.</p>	<p>„Član 54a</p> <p>Davaoci finansijskih usluga dužni su da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona ponude korisnicima izmenu ugovora indeksiranih u stranoj valuti, a koji su zaključeni do dana stupanja na snagu ovog zakona.</p> <p>Davalac finansijske usluge dužan je da u okviru ponude iz stava 1. ovog člana korisniku da mogućnost da u smislu izmene ugovorenih uslova izabere promenu valute indeksacije ili da se u obračunu i otplati obaveza korisnika po tom ugovoru primenjuje zvanični srednji kurs ugovorene valute indeksacije koji je važio na dan 26. jula 2014. godine.</p> <p>Izmene ugovora iz st. 1. i 2. ovog člana proizvode dejstvo od 26. jula 2014. godine do dana isteka ugovora.,,</p>	DU		<p>Predlagač zakona nije odredio da li se iznosi indeksiranih u stranoj valuti pretvaraju u nacionalnoj valuti.</p>

